

התיישנות חובות לביטוח לאומי והחזר יתרת זכות רמי אריה, עו"ד רו"ח

ביום 4.6.2020 פרסם המוסד לביטוח לאומי את חוזר מספר 1461, בנושא: "התיישנות תשלום חוב דמי ביטוח והחזר יתרת זכות בתוך שבע שנים", אשר מטרתו להבהיר את עקרונות התיישנות חובות למוסד לביטוח לאומי ואת הכללים להחזרי יתרות זכות למבוטחים.

סעיף 363א לחוק הביטוח הלאומי קובע כי המוסד יכול לדרוש חוב דמי ביטוח, רק עד שבע שנים, אך בכפוף לפעולות גבייה שהוא עושה כנגד המבוטח החייב.

בהתאם לסעיף 6 לתקנות הביטוח הלאומי, בקשות להחזר דמי ביטוח אשר נוכו ביתר, יוחזרו למבוטח, ובלבד שהוגש לביטוח לאומי דין וחשבון תוך שבע שנים מסוף שנת המס בה נוכו דמי הביטוח.

החזר מפרט את התנאים לקיומה של התיישנות חוב דמי ביטוח, כדלקמן:

1. משלוח דרישה לתשלום חוב בתוך שבע שנים מהמועד החוקי לתשלום חוב

בדמי ביטוח

2. ביצוע הליכי גבייה אקטיביים במסגרת תקופה זו או קיזוז

בהתקיים שני התנאים הנ"ל, המוסד רשאי לגבות חוב בדמי ביטוח בתקופה העולה על שבע שנים.

מועד תחילת תקופת התיישנות חוב בדמי ביטוח הוא מהיום בו נודע לביטוח לאומי על החוב.

במקרה בו המוסד לא ידע על החוב ובמשך שבע שנים לא פעל לגביית החוב (לא נשלחו הודעות או לא נעשו פעולות אכיפה או קיזוז), חלה התיישנות על החוב ויש לבטלו ולראותו כאילו הוא שולם לעניין זכויות לגמלה.

המועד לתחילת תקופת התיישנות החזר דמי ביטוח הוא ביום בו נולדה עילת התובענה, כלומר מהיום בו הוגשה התביעה להחזר דמי ביטוח.

למידע נוסף **ראה מאמרנו מיום 11.6.2018** בעניין התיישנות חובות לביטוח לאומי.